

Remarque schreef boek »tussen het werk door«

De Volkskrant (Amsterdam, NLD)

08.07.1952

Standort Original:

Signaturen: R-A 2.1.019/001

Remarque schreef boek »tussen het werk door«

»Van het Westelijk front geen nieuws«

Voor zakenbezoek in Nederland

(Van onze verslaggeefster)

Amsterdam, 7 Juli – De man, die eens, lang geleden een wereldsucces schreef, – namelijk »Van 't Westelijk front geen nieuws« oftewel »Im Westen nichts Neues«, – vertoeft enkele dagen in Nederland voor »zakelijke beslommeringen«. Dat hij in gezelschap verkeert van de, op een ander dan zijn terrein, beroemde Paulette Goddard, de eertijds door Charlie Chaplin ontdekte filmster, is louter toeval volgens Erich Maria Remarque.

Hij ziet er uit als een goede vijftiger, en dat blijkt hij dan ook te zijn volgens zijn Amerikaanse paspoort. Remarque is trots op zijn Amerikaans staatsburgerschap. Achter een glas ijsgekoeld bier blijkt Remarque – en hoe kan het ook anders – een voortreffelijk causeur. »Weet ge,« zegt hij, »het is niet zo heel makkelijk je vaderland uit je hart te moeten rukken. Ik heb er een studie van gemaakt, sinds ik Duitsland verliet in 1932, mijn leven in Amerika op de juiste wijze in te richten, om er in te wortelen alsof het mijn geboortegrond is. Een mens geeft niet zo gauw zijn eigen land op. Maar wonderlijk genoeg, ik ben tegen wil en dank een soort wereldburger geworden, ik pas me aan.«

Herinneringen

Pratende over zijn eerste wereldsucces verdiept Remarque, – bruin verbrand, grijs haar, een goedige glimlach, grijs pak en blauwe das, zich in herinneringen. »Dat boek,« zegt hij, »dat boek schreef ik in vier weken, tussen mijn werk als sportredacteur aan een weekblad in Berlijn door. Het heeft me niet eens moelte gekost. En gek hè, toen het eenmaal verschenen was bleek het zon'n daverend succes, dat ik het warempel zelf niet geloven kon.

»De Weg terug«, schreef ik daarna. Beide romans waren in de oorlog verboden hier in Europa en momenteel zijn ze in Rusland taboe.« En dan komt »Arc de Triomph« ter sprake, de roman, die in Parijs speelt. Remarque lacht, want Parijs, sfeer, Seine, donkere cafétjes en de onvolprezen Calvados behoren nu eenmaal bij elkaar en dat herinnert hem aan het succes dat dit boek in Amerika had. »Omdat die typische Franse wijn, de »Calvados« zo vaak er in voor komt, is er een Amerikaan op het idee gekomen om die drank te importeren, overigens een heel slecht soort van dit merk, en de zaak liep als een dief die door Scotland Yard achternal gezeten wordt. Iedereen moest en zou Calvados drinken, welke binnen een mum van tijd »Arc de Triomph« genoemd werd. Ik weet nergens ter wereld een drankzaak waar exemplaren van boeken tussen de flessen te koop staan, behalve in dat zaakje in New York.«

Nieuw werk

Zojuist heeft Remarque een nieuw werk klaar, waarvoor hij nog niet de juiste titel heeft gevonden. Deze roman speelt in Duitsland in 1943 en zal tegelijkertijd in Amerika en Nederland verschijnen. Voor »Im Westen« schreef indertijd Irwin Shaw, – de man die »De jonge leeuwen« en »Storing« op zijn naam heeft staan –, een filmscenario, dat echter door de regisseur toen zelf nietigd, waarna de regisseur toen zelf maar het manuscript in elkaar ging flansen. Echter zo slecht, dat zelf vijf milloen dollar aan filmkosten de film niet redden kon. »Een snertfilm werd 't,« zucht Remarque,« en ik geloof niet eens dat de spelers achteraf hun volle honorarium hebben gekregen.«

In New York bezit hij een klein appartement, op de vijftiende etage van een wolkenkrabber, waar hij in alle rust kan werken. Donderdag gaat hij naar zijn 85-jarige vader in Osnabrück en dan door naar zijn villa aan het meer van Lugano, om daar, gelijk oudsher, een flinke dosis Europese indrukken op te doen.